Najvyšší súd **2 Oboer 90/2013**
Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., P.**, IČO: X., právne zastúpeného: advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnému: **R. W., nar. X., bytom T.**, vedenej na Okresnom súde Žilina, pod sp. zn. 18Er/669/2005, **o vymoženie pohľadávky 742,31 € s príslušenstvom**, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2012, sp. zn. 9CoE/80/2012-40, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2012, sp. zn. 9CoE/80/2012-40 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal na Exekútorskom úrade JUDr. J. R. so sídlom Exekútorského úradu Ž., dňa 26. mája 2005 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie pohľadávky 742,31 € (22 363,-- Sk) s príslušenstvom, a to na základe exekučného titulu – notárskej zápisnici uloženej v Zbierke listín pod číslom N 1008/2005, NZ 8628/2005, ktorú vyhotovil notár JUDr. O. Ď. so sídlom v P. dňa 26. februára 2005. Následne súdny exekútor požiadal o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Žilina poverením č. 5511 *008197 zo dňa 30. júna 2005.

Okresný súd Žilina uznesením z 6. augusta 2012, č. k. 18Er/669/2005-16 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a v celom rozsahu ju zastavil, súdnemu exekútorovi náhradu trov nepriznal a návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1, § 200 ods. 2 Exekučného poriadku, § 22 ods. 2, § 23, § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa

uviedol, že v tomto prípade povinný na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jeho mene uznal jeho záväzok z úveru a vyjadril súhlas s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice ako exekučného titulu, splnomocnil v zmluve o úvere Mgr. T. K., advokáta so sídlom v Bratislave, a to tak, že udelené plnomocenstvo pre tohto advokáta, ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere, bolo na nej vopred predtlačené s vopred určeným advokátom - Mgr. T. K., pričom išlo o zmluvné zastúpenie. Podľa súdu prvého stupňa nemožno konštatovať, že dlžník podpísaním zmluvy o úvere mienil uzavrieť zmluvu o plnomocenstve s určeným advokátom Mgr. T. K., a to z dôvodu, že z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že mal možnosť prejaviť slobodnú vôľu pri výbere advokáta, ktorý by hájil výlučne len jeho záujmy. Navyše táto skutočnosť, že meno Mgr. K. ako zástupcu dlžníka bolo priamo zakomponované do predtlače zmluvy o úvere, a teda menovaný advokát bol vybraný priamo veriteľom - oprávneným, podľa súdu prvého stupňa nenasvedčuje záveru, že Mgr. K. bude hájiť záujmy osoby, ktorá mu plnú moc na svoje zastupovanie udelila, ale naopak, že bude hájiť predovšetkým záujmy subjektu, ktorý ho vybral a do predtlače zmluvy o úvere v časti splnomocnenie i uviedol. Súd prvého stupňa ďalej zdôraznil, že splnomocnenie udelené povinným v zmluve o úvere je podľa názoru súdu koncipované veľmi všeobecne a široko, čo dáva veľmi široký priestor pre splnomocnenca Mgr. K. na konanie a právne úkony v mene povinného, súčasne však spôsobuje pochybnosti o skutočnom rozsahu oprávnenia Mgr. K. konať v mene povinného a tieto pochybnosti nie je možné odstrániť ani výkladom splnomocnenia. Takáto všeobecná a široká formulácia splnomocnenia udeleného Mgr. K. potom spôsobuje jeho neurčitosť a tým i jeho neplatnosť. Súd prvého stupňa preto splnomocnenie udelené povinným v zmluve o úvere Mgr. K. vyhodnotil ako absolútne neplatné v zmysle ust. § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka, ktorá absolútna neplatnosť spôsobuje, že toto splnomocnenie nevyvoláva žiadne právne účinky, a teda ani z neskorších právnych úkonov splnomocneného zástupcu vykonaných v mene povinného nemohli pre povinného nastať žiadne právne účinky. Súd prvého stupňa vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že notárska zápisnica je materiálne nevykonateľným exekučným titulom.

Súd prvého stupňa s poukazom aj na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 322/2010 zo dňa 13. apríla 2011, návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol s tým, že podľa § 200 ods. 2 Exekučného poriadku si exekútor náhradu trov exekúcie neuplatnil, preto mu táto náhrada nebola priznaná.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením z 29. novembra 2012, sp. zn. 9CoE/80/2012-40, uznesenie okresného súdu potvrdil a žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa ktorého má aj odvolací súd za to, že právne úkony, osvedčené v notárskej zápisnici, nahrádzajúce vyhlásenia účastníka o uznaní právneho záväzku v súlade s vykonateľnosťou a o súhlase s exekúciou, nemožno považovať za platné. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a rovnaký deň podal aj podľa obsahu doplnenie dovolania (ďalej len „dovolanie“), ktoré odôvodnil tým, že:

- súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležite dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania poukázal na argumentáciu uvedenú v dôvodoch odvolania. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012, sp. zn.: I. ÚS 120/2012-12 v súvislosti s argumentáciou oprávneného, týkajúcou sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Podľa dovolateľa, exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a/ až r/ Občianskeho zákonníka. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí súdneho dvora EÚ. Nevysporiadal sa s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú

podmienku splnomocnenie (jednostranný právny úkon), ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Predmetné splnomocnenie sa v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza.

Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaní náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2012, sp. zn. 9CoE/80/2012-40.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie oprávneného je dôvodné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods.

1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. procesne prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmavanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia oprávneného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady oprávnený vyvodzuje z toho, že súdy oboch stupňov nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch (námietky proti prejednaniu veci, konanie bez nariadenia pojednávania, dokazovania). Oprávnený ďalej namieta, že odvolací súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., a nedostatočné odôvodnenie právnych záverov oboch súdov.

Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd o procesnom návrhu účastníka nerozhodol.

V tejto súvislosti sa dovolací súd bližšie zaoberal práve námietkou oprávneného, podľa ktorej odvolací súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnený v odvolaní (č. l. 25 spisu) voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa (č. l. 16) navrhol prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Odvolací súd napadnutým uznesením o tomto procesnom návrhu oprávneného nerozhodol, bez uvedenia dôvodu, prečo sa návrhom oprávneného na prerušenie konania vôbec nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Zistená vada konania, súčasne zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, nezaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová